

— A Magyar Tudományos Akadémia sorsa.

A forradalom robogó gyorsvonalán száguldva el is feleedtük, hogy Magyar Tudományos Akadémia is van a világon. A dolgozó emberek társadalmának különben soha sem volt köze ehhez a különös intézményhez. Dohos fejű öregek és pimaszul stréberkedő kevésbé öregek voltak tagjai az Akadémiának, akik megtették egymásnak azt a szivességet, hogy tudósnak ismerte el egyik a másikat, nem törődve azzal, hogy más ugy sem hitte el ezt róluk. A „tudósok” azután fölosztották maguk közt a tudományos állásokat, a pályadíjakat és féltő gonddal örködték, nehogy egyetlen igazi tehetség is levegőhöz, az alkotó munka lehetőségéhez juthasson ebben az országban.

Névleg a tudomány ápolása, a tudományos munka előmozdítása volt az Akadémia célja, de amit cselekedett, az az *igazi* tudományosság minden kiütköző kis csirájának irgalmatlan kiirtása volt. Az Akadémia konzervatív mumiái mindig a régi rend, a leggonoszabb osztályuralom oszlopai voltak, az igazi tudomány pedig örökké az igazságot kutatja és hirdeti: ezért volt a tudomány és az Akadémia — tűz és víz. Éppen így voltak az akadémikusok a szépirodalommal is: az újat, az igazat, a valódi művészetet erkölestelennek bélyegezték, tüzzel-vasal üldözték. Nekik a Berzeviczy Albertek voltak a legnagyobb tudósok és a Vargha Gyulák az igazi költők. Beesületes tudós és művész már régóta a legnagyobb szégyennek tartotta volna az Akadémia díjaira való pályázást és biz erre csak Drégely Gáborok, elkeseredett vidéki tanárok és iskolai önképzőkörök költői adták rá fejüket.

Igy éldégéltek a maguk kis körében a nagy-
képü, üresfejü öregek és a stréber, gerincfelen
kerésbé öreg áltudósok és mi egészen meg is
feledkeztünk volna róluk, ha most azzal nem
kerültek volna napirendre — utóljára —, hogy
a közoktatásügyi népbiztosság egy rendelete
végkép befalazta őket kriptájukba. A rendelet
fölfüggesztette az Akadémia „munkásságát“,
az elnökséget és titkárságot minden hivatalos
ténykedésből kizárja s az adminisztráció vite-
lét az irodaigazgatóra bizta. Azután majd jön
az újjászervezés, amely az Akadémia vagyonát
és minden fölszerelését az igazi tudomány szol-
gálatába fogja állítani.

Képszava

4/30